

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı

NARKO

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu
Bağımlılığı İzleme Merkezi

Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu
Bağımlılığı İzleme Merkezi

EMCDDA 2015 ULUSAL RAPORU
(2014 Verileri)
Reitox Ulusal Temas Noktası

TÜRKİYE

TÜRKİYE UYUŞTURUCU VE UYUŞTURUCU BAĞIMLILIĞI
İZLEME MERKEZİ (TUBİM)

ANKARA-2017

İçindekiler

ÖNSÖZ	3
.....	3
1. BÖLÜM	4
YASAL ÇERÇEVE, UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE POLİTİKASI VE KOORDİNASYON	4
1.1. Yasal Çerçeve.....	4
1.2. Uyuşturucu ile Mücadele Politikası ve Koordinasyon	4
1.3. Uyuşturucu Bağlantılı Kamu Harcamaları.....	4
2. BÖLÜM	6
UYUŞTURUCU MADDENİN ARZ BOYUTU	6
2.1. Uyuşturucu Bağlantılı Suçlar	6
2.1.1. Toplam Olay ve Şüpheli Sayılar.....	6
3. BÖLÜM	14
ÖNLEME VE TEDAVİ	14
3.1 Önleme	14
3.2. Tedavi	16
3.2.1. Ulusal Profil	16
4. BÖLÜM	18
CEZA, İNFAZ VE DENETİMLİ SERBESTLİK	18
4.1. Ulusal Profil	18
4.2. Denetimli Serbestlik.....	19
5. BÖLÜM	20
NARKO-TERÖR	20

ÖNSÖZ

Uyuşturucu ile etkin mücadelenin; koordine ve işbirliği içerisinde, arz ile mücadele, yasal düzenlemeler, ulusal uyuşturucu politikalarının hazırlanması, önleme, tedavi, rehabilitasyon olmak üzere birçok kurum ve kuruluşun ortak çalışmaları ile tam anlamıyla başarıya ulaşılabileceği açıktır.

Bu yönde, Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımız TUBİM Şube Müdürlüğü koordinesinde uyuşturucu ile mücadelede rol alan tüm ulusal kurumlarımızın katkıları ile “2015 Türkiye Uyuşturucu Raporu” hazırlanmıştır.

Kamu kurumu temsilcileri ve akademik çalışmalar gerçekleştirecek bilim insanları için önde gelen kaynaklardan biri olma özelliği taşıyan rapor, içerdiği 2014 yılı veri analiz ve değerlendirmeleri ile ülkemizin uyuşturucu sorununa ilişkin durumu ve yürütülen çalışmaları açıkça ortaya koymaktadır.

2015 Türkiye Uyuşturucu Raporu’nda emeği geçen TUBİM görevlileri ile araştırma, tespit ve fikirleriyle katkı vererek bu raporun ortaya çıkmasını sağlayan tüm kişi ve kurumlara teşekkür eder, yürütülen çalışmalara güç kazandırmasını temenni ederim.

İbrahim H. SEYDİOĞULLARI
Emniyet Genel Müdürlüğü
Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı
1. Sınıf Emniyet Müdürü

1.BÖLÜM

YASAL ÇERÇEVE, UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE POLİTİKASI VE KOORDİNASYON

1.1. Yasal Çerçeve

Türkiye’de uyuşturucu maddeler ile mücadele alanındaki yasal düzenlemeler birçok farklı kanunda yer alsa da bu alanda hazırlanmış temel kanuni düzenlemeleri üç ana başlıkta incelemek mümkündür;

26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu,

12.06.1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun,

03.06.1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun.

1.2. Uyuşturucu ile Mücadele Politikası ve Koordinasyon

Uyuşturucu ile mücadelede kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, temel stratejileri belirlemek ve eylem planlarını hazırlamak, onaylamak, gerektiğinde değiştirmek ve uygulanmasını takip edip değerlendirmek üzere, Başbakan tarafından görevlendirilen Başbakan Yardımcısı başkanlığında; Adalet, Aile ve Sosyal Politikalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Gençlik ve Spor, Gümrük ve Ticaret, İçişleri, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanları ile Başkan tarafından uygun görülen kurum temsilcilerinin katılımıyla Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu oluşturulmuştur.

Bununla birlikte Ulusal Uyuşturucu Politika ve Strateji Belgesi’nde (2013-2018) belirlenen stratejik hedeflerin gerçekleştirilebilmesi amacıyla yine ilgili kurumlarımızın katkı ve mutabakatı ile Ulusal Uyuşturucu Eylem Planı (2013-2015) hazırlanmıştır.

Türkiye’de uyuşturucu ile mücadele alanında yürütülen çalışmalara ilişkin koordinasyon yapılanması 2014 yılı içerisinde yeniden düzenlenerek; merkezde Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu, Uyuşturucu İle

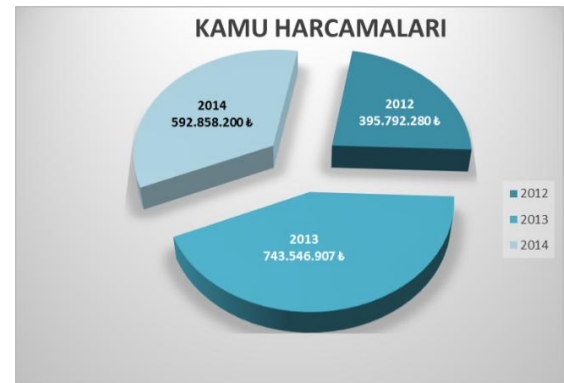
Mücadele Kurulu, Uyuşturucu ile Mücadele Teknik Kurulu, yerel düzeyde ise İl ve İlçe Uyuşturucu ile Mücadele Kurulları kurulmuştur. Söz konusu kurulların sekreteryaya görevi, merkezde Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, yerel düzeyde ise İl Halk Sağlığı Müdürlükleri ve Toplum Sağlığı Merkezleri tarafından yürütülmektedir.

2014 yılında hazırlık çalışmalarına başlanan “Ulusal Uyuşturucu İle Mücadele Strateji Belgesi” ve “Uyuşturucu İle Mücadele Acil Eylem Planı” Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu Başkanı imzasıyla 09 Mart 2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ülkemizdeki ulusal uyuşturucu verilerini ilgili kurumlardan toplamak ve ulusal/uluslararası platformlara raporlamakla görevli olan Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM), Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı bünyesinde çalışmalarını sürdürmektedir.

1.3. Uyuşturucu Bağlantılı Kamu Harcamaları

Türkiye’de uyuşturucu ile mücadele alanında gerçekleştirilen kamu harcamaları, kurumların genel bütçelerinden karşılandığından, belirtilen harcamaların net olarak belirlenmesi oldukça zordur. Bu nedenle ilgili kurumlarımızdan uyuşturucu ile mücadele alanındaki kamu harcamalarına ilişkin yaklaşık veriler alınmıştır.

Grafik 1 Kamu Harcamalarının Yıllara Göre Dağılımı (TL)

Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında bir önceki yıla göre % 20,27’ lik düşüş görülmektedir. Bu düşüşün nedeninin 2013 yılı araç-gereç ve alt yapı giderlerinin 2014 yılına oranla daha fazla olmasından kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 1 Uyuşturucu ile Mücadele Koordinasyon Kurullarının Merkez Yapılanması

Kurul Adı	Kurul Başkanı	Katılımcı Kurum/ Katılımcı	Sekretarya	Yıllık Toplantı Sıklığı
Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu	Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı	Kurul toplantıları 6 ayda bir gerçekleştirilecek şekilde planlanmıştır.
		Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı		
		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı		
		Gençlik ve Spor Bakanı		
		Gümrük ve Ticaret Bakanı		
		İçişleri Bakanı		
		Milli Eğitim Bakanı		
Sağlık Bakanı				
Uyuşturucu ile Mücadele Kurulu	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı	Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı	Kurul toplantıları 3 ayda bir gerçekleştirilecek şekilde planlanmıştır.
		Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
		Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
		Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
		İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
		Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		
Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı				
Uyuşturucu ile Mücadele Teknik Kurulu	Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Adalet Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı	Bakanlıklarda görevli uzmanların katılımı ile kurul toplantıları ayda 1 gerçekleştirilecek şekilde planlanmıştır.
		Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı		
		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı		
		Gençlik ve Spor Bakanlığı		
		Gümrük ve Ticaret Bakanlığı		
		İçişleri Bakanlığı		
		Milli Eğitim Bakanlığı		
Sağlık Bakanlığı				

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı, 2015.

2. BÖLÜM

UYUŞTURUCU MADDENİN ARZ BOYUTU

Türkiye, coğrafi konumu ve dinamik nüfusu sebebi ile uyuşturucudan doğrudan etkilenen hedef ülkeler arasında bulunmaktadır. Asya bloğunda üretilen eroin maddesinin batı ülkelerine nakli, Avrupa'da üretilen sentetik uyuşturucu ve ara kimyasalların ise Arap Yarımadası'nda yer alan ülkelere seyrinde transit ülke olmamız, bu konudaki handikapı ortaya koymaktadır.

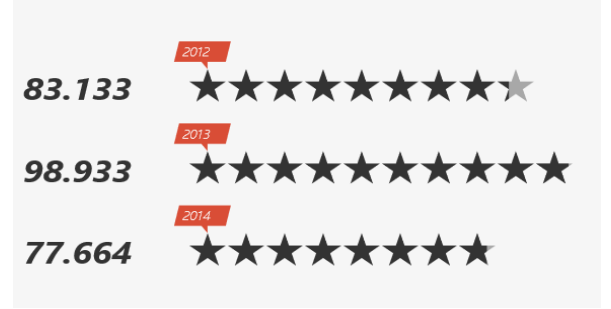
2.1. Uyuşturucu Bağlantılı Suçlar

Türkiye'de uyuşturucu madde imal ve ticareti ile mücadelede etkin olarak Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Jandarma Genel Komutanlığı (JGK), Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü (GMGM) görev almaktadır. Bu kurumlar ile birlikte Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO), Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanlığı (TİTCK) gibi kurumlar da uyuşturucu maddelerin takibinde çok önemli görevler yerine getirmektedir. Kurumların görev ve sorumluluk alanları, yasalar ve kurumlar arası yapılan protokollerle belirlenmiştir.

2.1.1. Toplam Olay ve Şüpheli Sayılar

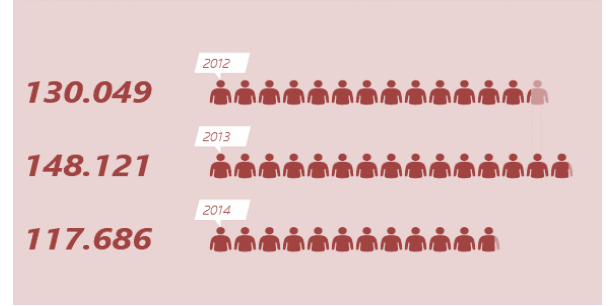
Türkiye genelinde 2014 yılında toplam 77.664 uyuşturucu olayı meydana gelmiş (Grafik 2.1), bu olaylarla bağlantılı olarak toplamda ise 117.686 şüpheli yakalanmıştır. (Grafik 2.2).

OLAY SAYILARI

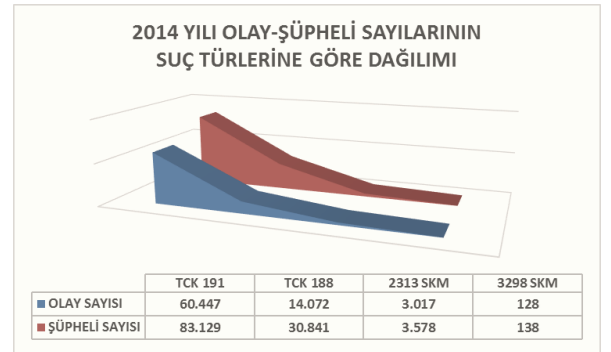
Grafik 2.1 Yıllara Göre Toplam Olay Sayısı
Kaynak: TUBİM, 2015.

ŞÜPHELİ SAYILARI

Grafik 2.2 Yıllara Göre Toplam Şüpheli Sayısı
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında hem olay sayısında hem de şüpheli sayısında bir önceki yıla göre düşüş meydana gelmiştir. Bununla ilgili olarak oranlara bakıldığında olay sayısında bir önceki yıla göre %21.50, şüpheli sayısında ise %20.55 oranında bir düşüş gerçekleştiği görülmektedir. (Grafik 2.1), (Grafik 2.2).

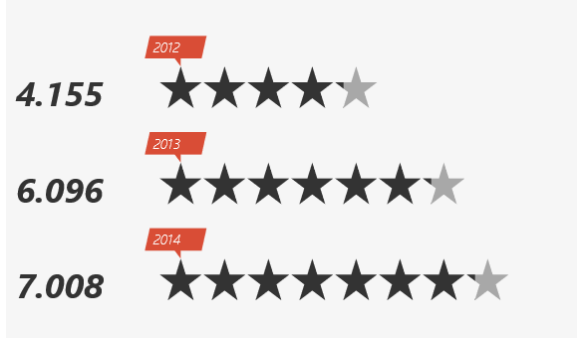

Grafik 2.3 2014 Yılı Toplam Olay ve Şüpheli Sayılarının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Eroin

Türkiye’de 2014 yılında 7.008 eroin olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 11.745 şüpheli yakalanmış ve 12.756 kg eroin maddesi ele geçirilmiştir. (Grafik 2.4), (Grafik 2.5), (Grafik 2.6) .

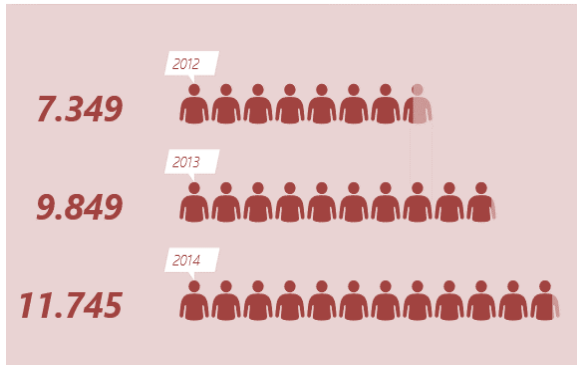
EROİN OLAY SAYISI

Grafik 2.4 Yıllara Göre Eroin Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Grafikten de anlaşılacağı gibi eroin olay sayılarında sürekli bir artış yaşanmaktadır. Bu kapsamda 2014 ve 2013 yılları karşılaştırıldığında %14,96 oranında artış olduğu görülmektedir. (Grafik 2.4).

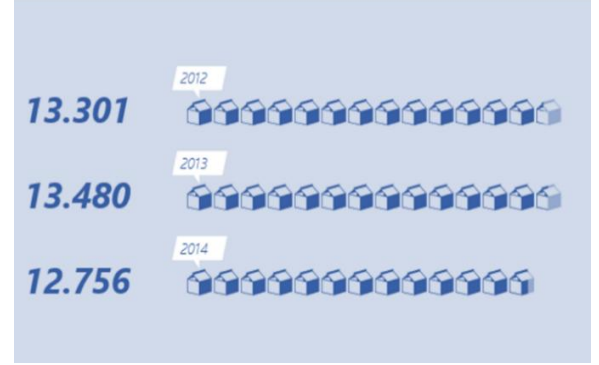
EROİN ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.5 Yıllara Göre Eroin Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Eroin olay sayılarında 2014 yılında yaşanan artışla birlikte şüpheli sayılarında da bir önceki yıla göre %19,25 oranında artış gerçekleşmiştir.(Grafik 2.5).

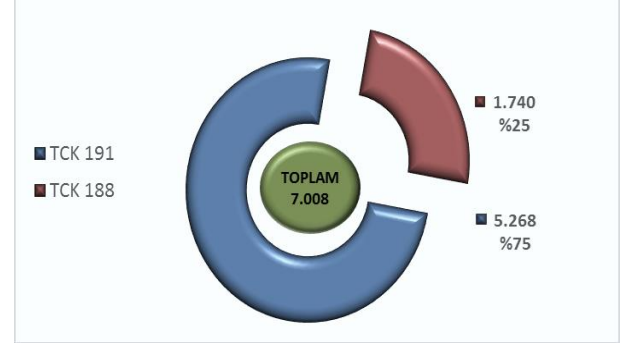
EROİN YAKALAMA MİKTARI (KG)

Grafik 2.6 Yıllara Göre Eroin Yakalama Miktarları (kg)
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de 2013 yılında yakalanan eroin miktarı (13.480 kg) tüm Avrupa Birliği üyesi ülkeleri tarafından yakalanan toplam eroin miktarının (5.593 kg) 2,41 katına eşittir. (Avrupa Uyuşturucu Raporu, 2015).

2014 YILI EROİN OLAY SAYISININ SUÇ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

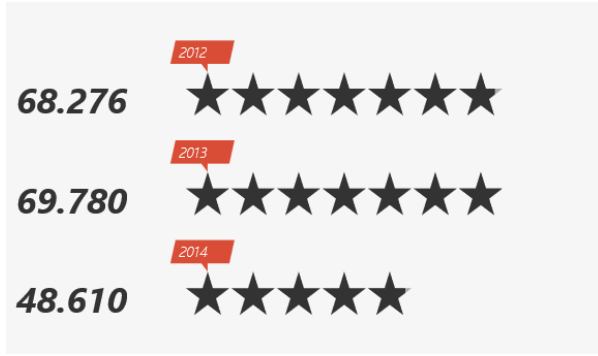

Grafik 2.7 2014 Yılı Eroin Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Esrar

Türkiye’de 2014 yılında gerçekleşen 48.610 esrar olayında, 74.015 şüpheli yakalanmış ve 123.116 kg esrar maddesi ele geçirilmiştir. (Grafik 2.8), (Grafik 2.9), (Grafik 2.10).

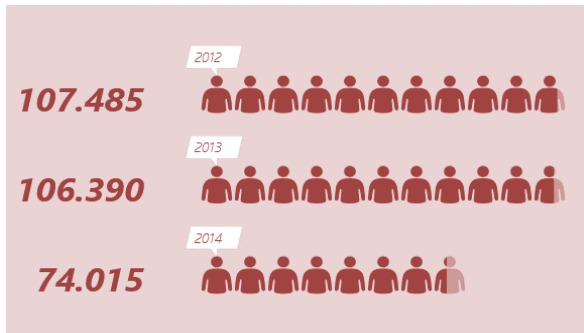
ESRAR OLAY SAYILARI

Grafik 2.8 Yıllara Göre Esrar Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de gerçekleşen uyuşturucu olaylarının büyük çoğunluğu (%62,59) esrar bağlantılı olaylar olup, bu olaylarda 2014 yılında bir önceki yıla göre %30,34’lük bir düşüş yaşanmıştır. (Grafik 2.8).

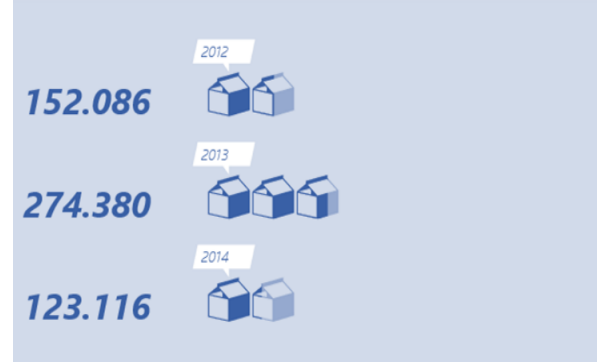
ESRAR ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.9 Yıllara Göre Esrar Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Esrar olay sayısında 2014 yılında yaşanan düşüş ile birlikte şüpheli sayısında da bir önceki yıla göre %30,43 oranında düşüş gerçekleşmiştir. (Grafik 2.9).

ESRAR YAKALAMA MİKTARI (KG)

Grafik 2.10 Yıllara Göre Esrar Yakalama Miktarları (kg)
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında yakalanan esrar miktarı bir önceki yıla kıyaslandığında %55,13’lük düşüş olduğu görülmektedir. (Grafik 2.10).

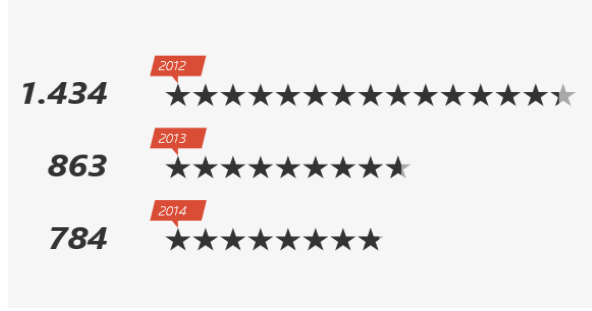
Grafik 2.11 2014 Yılı Esrar Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de gerçekleşen esrar olaylarının büyük bir kısmının, kullanma amaçlı uyuşturucu madde satın alma/bulundurma olayı olarak gerçekleşmesinin nedeni üretilen esrarın ülke içerisinde tüketilmesidir. Türkiye’de üretilen esrarın yurt dışına nakledildiğine dair herhangi bir tespit bulunmamaktadır.

Kokain

Türkiye’de 2014 yılında 784 kokain olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 1.318 şüpheli yakalanmış ve 393 kg kokain maddesi ele geçirilmiştir. (Grafik 2.12), (Grafik 2.13), (Grafik 2.14).

KOKAİN OLAY SAYISI

Grafik 2.12 Yıllara Göre Kokain Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Son yıllarda Türkiye’de kokain olay sayılarında düşüş yaşandığı görülmektedir. 2014 yılındaki kokain olay sayısında bir önceki yıla göre %9,15 oranında düşüş gerçekleşmiştir. (Grafik 2.12).

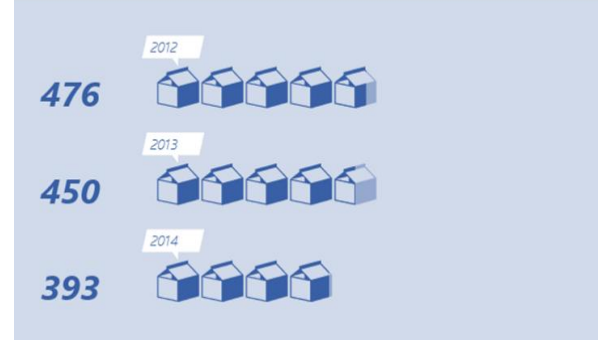
KOKAİN ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.13 Yıllara Göre Kokain Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Kokain olay sayısında 2014 yılında gerçekleşen bu düşüşün aksine şüpheli sayısında bir önceki yıla göre %2,33 oranında bir artış yaşanmıştır. (Grafik 2.13).

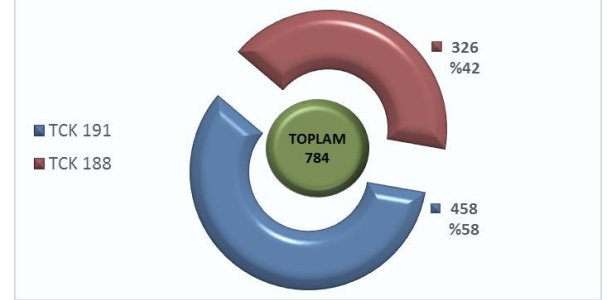
KOKAİN YAKALAMA MİKTARI (KG)

Grafik 2.14. Yıllara Göre Kokain Yakalama Miktarları (kg)
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de 2014 yılında kokain yakalama miktarında bir önceki yıla göre %12,67 oranında bir düşüş yaşanmıştır. (Grafik 2.14)

2014 YILI KOKAİN OLAY SAYISININ SUÇ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

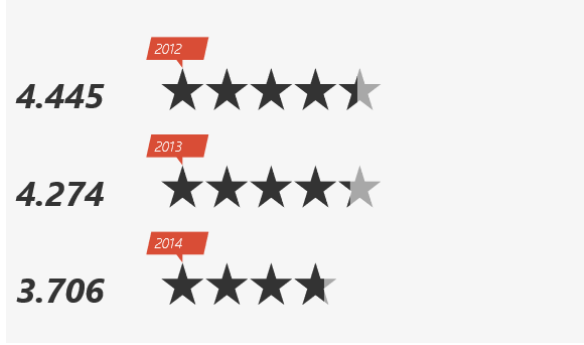

Grafik 2.15 2014 Yılı Kokain Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Ecstasy

Türkiye’de 2014 yılında 3.706 ecstasy olayı gerçekleşmiş, bu olaylarla bağlantılı olarak 5.688 şüpheli yakalanmış ve 3.600.831 adet ecstasy tablet ele geçirilmiştir. (Grafik 2.16), (Grafik 2.17), (Grafik 2.18).

ECSTASY OLAY SAYISI

Grafik 2.16 Yıllara Göre Ecstasy Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Grafikte de görüldüğü gibi son üç yıldaki ecstasy olay sayısında düşüş gerçekleşmiştir. Bu kapsamda 2014 yılı olay sayısı ile bir önceki yılın olay sayısı kıyaslandığında %13,3'lük düşüş olduğu görülmektedir. (Grafik 2.16).

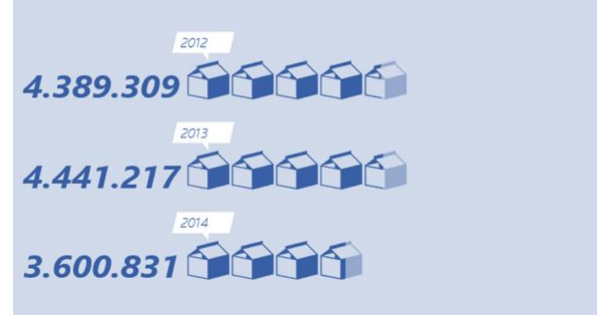
ECSTASY ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.17 Yıllara Göre Ecstasy Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Ecstasy olay sayısında 2014 yılında gerçekleşen bu düşüşle birlikte şüpheli sayısında da bir önceki yıla göre %9,30'luk düşüş gerçekleşmiştir. (Grafik 2.17).

ECSTASY YAKALAMA MİKTARI (ADET)

Grafik 2.18 Yıllara Göre Ecstasy Yakalama Miktarları (adet)
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında ele geçirilen ecstasy miktarında, bir önceki yıla göre %18,92 oranında bir düşüş yaşanmıştır. (Grafik 2.18).

2014 YILI ECSTASY OLAY SAYISININ SUÇ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

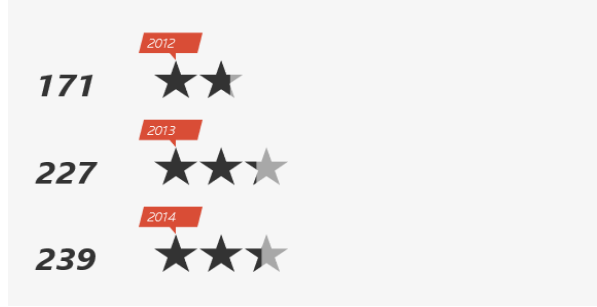

Grafik 2.19 2014 Yılı Ecstasy Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Captagon

2014 yılında toplam 239 captagon olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 351 şüpheli yakalanmış ve 652.027 adet captagon tablet ele geçirilmiştir. (Grafik 2.20), (Grafik 2.21), (Grafik 2.22).

CAPTAGON OLAY SAYISI

Grafik 2.20 Yıllara Göre Captagon Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Captagon olay sayısında 2012 yılından itibaren sürekli bir artış görülmüştür. 2014 yılındaki artış bir önceki yıla göre %5,29 oranında gerçekleşmiştir. (Grafik 2.20).

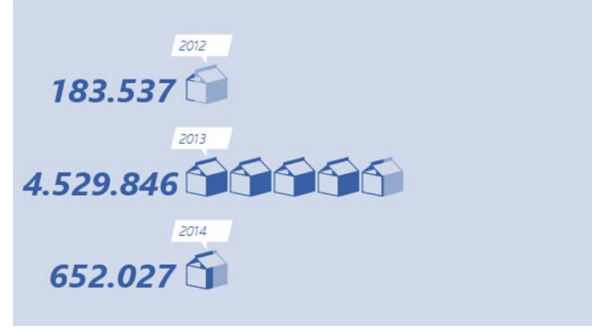
CAPTAGON ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.21 Yıllara Göre Captagon Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında bir önceki yıla göre olay sayısında yaşanan artışın aksine şüpheli sayısında %7,63 oranında düşüş gerçekleşmiştir. (Grafik 2.21).

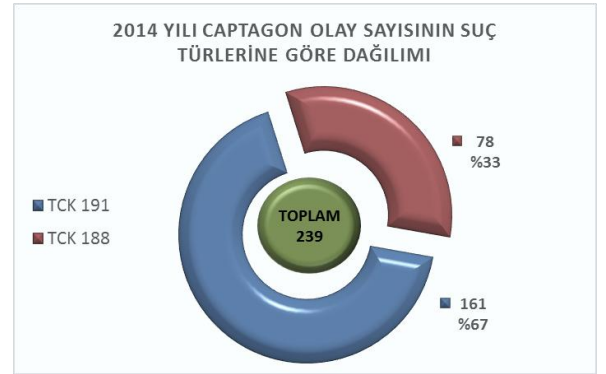
CAPTAGON YAKALAMA MİKTARI (ADET)

Grafik 2.22 Yıllara Göre Captagon Yakalama Miktarları (adet)
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de captagon yakalama miktarları incelendiğinde; yıllara göre yakalamaların değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Miktarlar bir önceki yıla kıyaslandığında 2013 yılında 23,68 katlık büyük bir artış gözlenirken 2014 yılında %85,61’lik düşüş yaşanmıştır.

2013 yılında yaşanan 23,68 kat oranındaki önemli artışın nedeni, Hatay’da tek seferde gerçekleştirilen yaklaşık 4.200.000 adet captagon yakalamasıdır. Bu operasyonda yakalanan captagonun Suriye’de üretilerek Türkiye üzerinden Arap Yarımadası’na sevkiyatının hedeflendiği tespit edilmiştir. (Grafik 2.22).

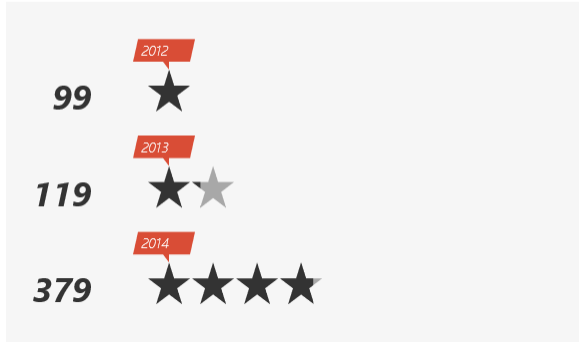

Grafik 2.23 2014 Yılı Captagon Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

Metamfetamin

2014 yılında Türkiye’de 379 metamfetamin olayı gerçekleşmiş, bu olaylarla bağlantılı olarak 595 şüpheli yakalanmış ve 128 kg metamfetamin ele geçirilmiştir. (Grafik 2.24), (Grafik 2.25), (Grafik 2.26).

METAMFETAMİN OLAY SAYISI

Grafik 2.24 Yıllara Göre Metamfetamin Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de metamfetamin maddesi 2009 yılından itibaren görülmeye başlanmıştır. Bu yıldan itibaren olay sayılarında sürekli artış gözlenmiş ve 2014 yılında metamfetamin olay sayısında bir önceki yıla göre 2,18 kat artış tespit edilmiştir. (Grafik 2.24).

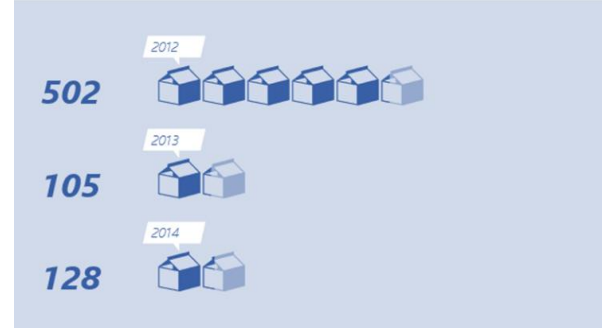
METAMFETAMİN ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.25 Yıllara Göre Metamfetamin Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

Metamfetamin şüpheli sayısı, olay sayısı ile bağlantılı olarak sürekli artış göstermiştir. 2014 yılında metamfetamin şüpheli sayısında bir önceki yıla göre 2,02 kat artış gerçekleşmiştir. (Grafik 2.25).

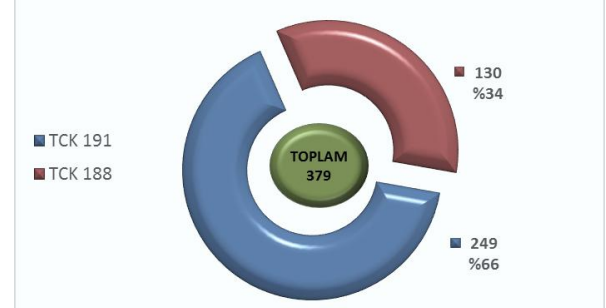
METAMFETAMİN YAK. MİKTARI (KG)

Grafik 2.26 Yıllara Göre Metamfetamin Yakalama Miktarları (kg)
Kaynak: TUBİM, 2015.

Türkiye’de metamfetamin yakalama miktarlarında 2013 yılında bir önceki yıla göre %79,08 oranında bir düşüş yaşanmıştır. 2014 yılında ise bir önceki yıla göre %21,90 oranında bir artış gerçekleşmiştir (Grafik 2.26).

2014 YILI METAMFETAMİN OLAY SAYISININ SUÇ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Grafik 2.27 2014 Yılı Metamfetamin Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

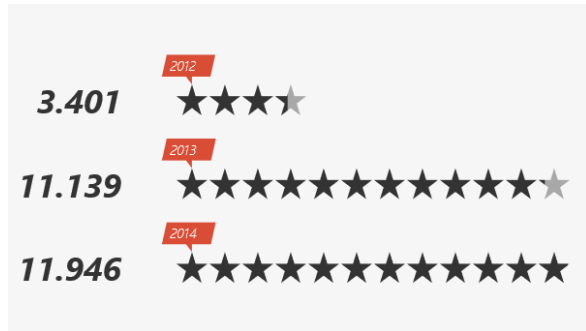
Sentetik Kannabinoidler

Türkiye’de ilk defa 2010 yılı ortalarında “Bonzai” (JWH-018) sokak ismiyle görülmeye başlanan ve değişik türleriyle hızla yayılan sentetik kannabinoidler, ilk olarak TUBİM koordinesinde gerçekleşen Erken Uyarı Sistemi (EWS) Ulusal Çalışma Grubu’nun çalışmaları neticesinde, 2011 yılı başlarında 12.06.1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanun kapsamına alınmıştır.

2011 yılından 2014 yılı sonuna kadar toplam 125 sentetik kannabinoid türevi 2313 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Türkiye’de 2014 yılında 11.946 sentetik kannabinoid olayı gerçekleşmiş, bu olaylarla bağlantılı 17.302 şüpheli yakalanmış ve 734 kg sentetik kannabinoid maddesi ele geçirilmiştir. (Grafik 2.28), (Grafik 2.29), (Grafik 2.30).

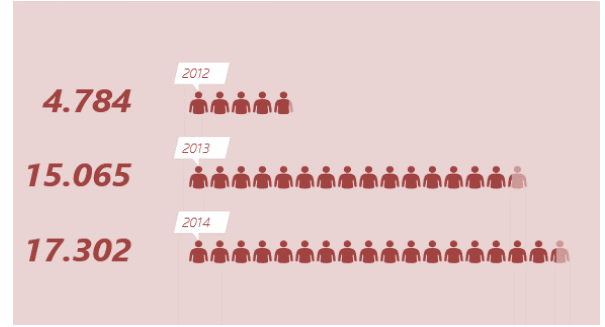
SENTETİK KANNABİNOİD OLAY SAYISI

Grafik 2.28 Yıllara Göre Sentetik Kannabinoidler Olay Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında sentetik kannabinoidlerin olay sayılarında, Türkiye’de ilk yakalandığı 2011 yılına göre 70,96 kat, bir önceki yıla göre ise %7,24 oranında bir artış gerçekleşmiştir. (Grafik 2.28).

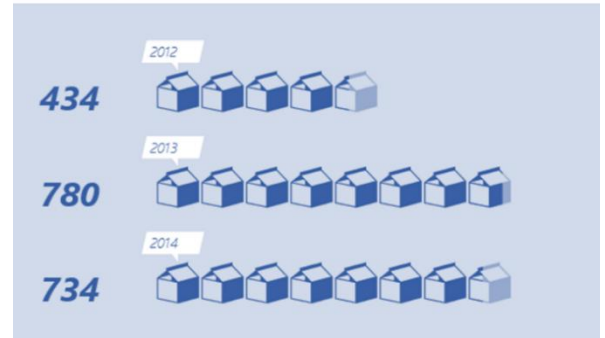
SENTETİK KANNABİNOİD ŞÜPHELİ SAYISI

Grafik 2.29 Yıllara Göre Sentetik Kannabinoidler Şüpheli Sayıları
Kaynak: TUBİM, 2015.

2014 yılında sentetik kannabinoidlerin şüpheli sayılarında, Türkiye’de ilk yakalandığı 2011 yılına göre 210 kat, bir önceki yıla göre %14,85 oranında bir artış gerçekleşmiştir. (Grafik 2.29).

SENTETİK KANN.YAK.MİKTARI (KG)

Grafik 2.30 Yıllara Göre Sentetik Kannabinoidler Yakalama Miktarları (kg)
Kaynak: TUBİM, 2015.

Sentetik kannabinoidlerin yakalama miktarlarında 2014 yılında bir önceki yıla göre %5,90 oranında bir düşüş yaşanmıştır. (Grafik 2.30).

Grafik 2.31 2014 Yılı Sentetik Kannabinoidler Olay Sayısının Suç Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

3. BÖLÜM

ÖNLEME VE TEDAVİ

3.1 Önleme

Uyuşturucu suçlarına yönelik önleme faaliyetleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 58. maddesinde yer alan, "Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." hükmüne dayanmaktadır.

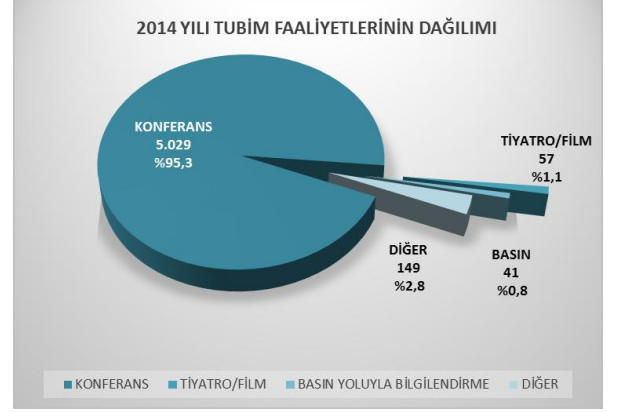
Bu kapsamda TUBİM tarafından, öğrenciler ve veliler dahil olmak üzere toplumun birçok kesimini hedef alan önleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. TUBİM'in illerdeki irtibat noktası olan Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amirliklerinde görevli personel tarafından farklı gruplara yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere bakıldığında; 2014 yılında 5.276 bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirildiği ve bu faaliyetlerde 839.634 kişiye ulaşıldığı görülmektedir. (Grafik 3.1), (Grafik 3.2).

Grafik 3.1 Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amirliği Görevlileri Tarafından Gerçekleştirilen Faaliyet Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

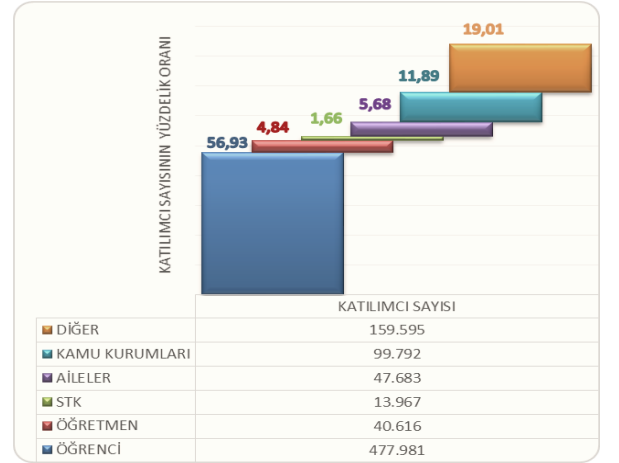

Grafik 3.2 Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amirliği Görevlileri Tarafından Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Katılımcı Sayılarına Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

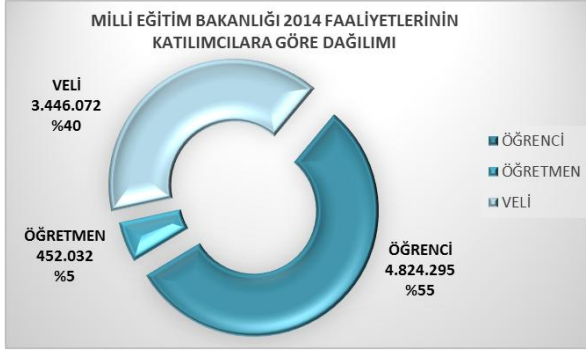
Grafik 3.3 Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amirliği Görevlileri Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

TUBİM tarafından 2014 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin %95,32'sinin konferanslar olduğu görülmektedir. (Grafik 3.3).

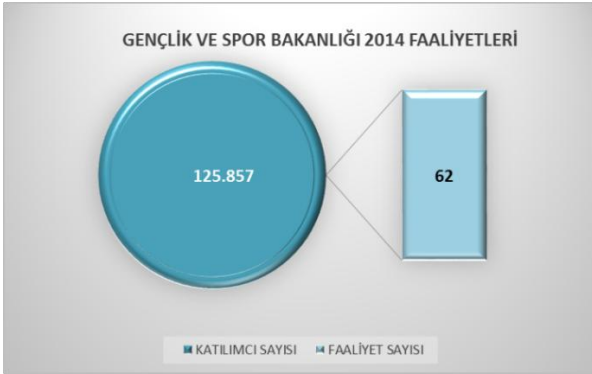
Grafik 3.4 Madde Kullanımı ile Mücadele Büro Amirliği Görevlileri Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Katılımcı Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: TUBİM, 2015.

TUBİM tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerde ulaşılan kişilerin yarısından fazlasının (%56,93) öğrenciler olduğu görülmektedir. (Grafik 3.4).

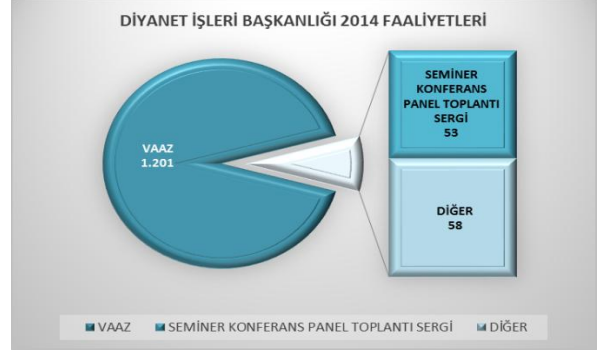
Grafik 3.5 Milli Eğitim Bakanlığınca, Bakanlığa bağlı okullarda 2014 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Katılımcı Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2015.

2014 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda; 4.824.295 öğrenci, 3.446.072 veli, 452.032 öğretmen madde bağımlılığı ile mücadele konusunda düzenlenen seminer, toplantı, film, tiyatro, resim/ kompozisyon yarışmasına katılım sağlamıştır. Belirtilen etkinlik ve çalışmalarla katılımcılar bilgilendirilerek madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında farkındalık ve tutum kazandırılmaya çalışılmıştır. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2015).

Grafik 3.6 Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Teşkilatı 2014 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyet ve Katılımcı Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2015.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Teşkilatı 2014 yılında, uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadele alanında gençleri bilgilendirme eğitimi, sempozyum, tiyatro, personel eğitimi, rehabilitasyon çalışması, eğitici eğitimi, kamp faaliyeti, anket çalışması, konferans vb. türlerde toplam 62 adet faaliyet gerçekleştirmiş, bunun yanısıra 20 sivil toplum kuruluşunun projesine katkı sağlamıştır. Bu faaliyetlerden 125.857 kişinin faydalandığı görülmektedir. (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2015).

Grafik 3.7 Dinayet İşleri Başkanlığı tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Türlerine Göre Dağılımı
Kaynak: Dinayet İşleri Başkanlığı, 2015.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 2014 yılı içerisinde uyuşturucu madde bağımlılığı önlemeye yönelik olarak 1.201 vaaz, 6 hutbe, 27 seminer, 7 konferans, 7 panel, 10 ziyaret, 1 TV programı, 41 sohbet ve 10 toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerle birlikte 2 fotoğraf sergisi, madde bağımlılığı önlemeye yönelik "Ailemi Bağımlılıktan Koruyorum" kitapçığı düzenlenmiş ve Diyanet Aylık Dergisi'nde ise zararlı alışkanlıklardan korunma yolları hakkında makalelere yer verilmiştir. (Diyanet İşleri Başkanlığı, 2015).

Grafik 3.8 İŞKUR tarafından Gerçekleştirilen Faaliyetlere Katılım Dağılımı
Kaynak: Türkiye İş Kurumu, 2015.

İŞKUR tarafından uyuşturucu madde bağımlılarına iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri, meslek edindirme kursları, işbaşı eğitimleri girişimcilik eğitimleri ve işe yerleştirme hizmetleri sunulmaktadır. Bu kapsamda; 2013 yılından 2014 yılı sonuna kadar uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisi veya rehabilitasyon aşamasındaki 2.986 kişi iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmış, 714 kişi ise mesleki eğitim kursu, işbaşı eğitim programı ve girişimcilik eğitim programına katılmıştır. (İŞKUR, 2015).

3.2. Tedavi

3.2.1. Ulusal Profil

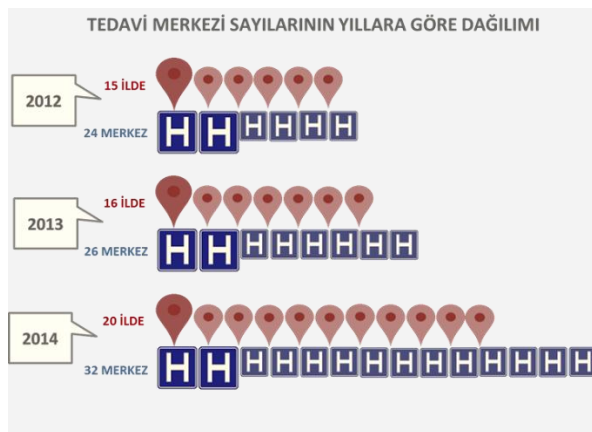
3.2.1.1. Politika

Uyuşturucu madde bağımlılığının tedavisine ilişkin hükümlerin yer aldığı “Ulusal Uyuşturucu ile Mücadele Strateji Belgesi 2015” belgesinde; “Uyuşturucu bağımlılarının tedaviye erişimlerini kolaylaştırmak, tedavi mekanizmalarını güçlendirerek tedavideki başarı oranlarını artırmak” amacı yer almaktadır.

3.2.1.2. Uyuşturucu Tedavi Verileri

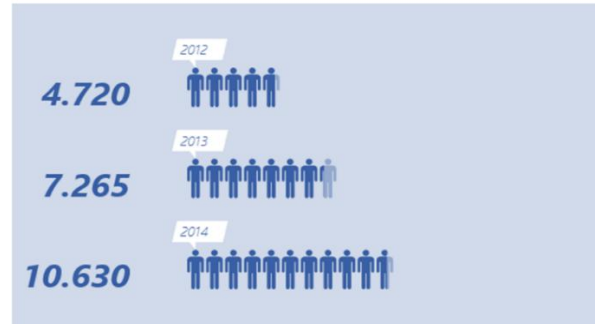
Türkiye’de uyuşturucu bağımlılığı tedavisi Sağlık Bakanlığı’na bağlı devlet hastaneleri, Üniversitelere bağlı tıp fakültesi psikiyatri klinikleri, Sağlık Bakanlığı hastaneleri ile irtibatlı üniversite hastaneleri ve bazı özel hastaneler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Türkiye’de 2014 yılı itibariyle toplam 32 uyuşturucu madde bağımlılığı tedavi merkezi bulunmaktadır. Bu tedavi merkezlerinin tamamında ayaktan tedavi, 30’unda ise yatarak tedavi hizmeti de verilmektedir. Tedavi merkezlerinin yatak kapasitesi 706’dır. (Grafik 3.8).

Grafik 3.9 Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri ve Bulunduğu İllerin Yıllara Göre Dağılımı
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

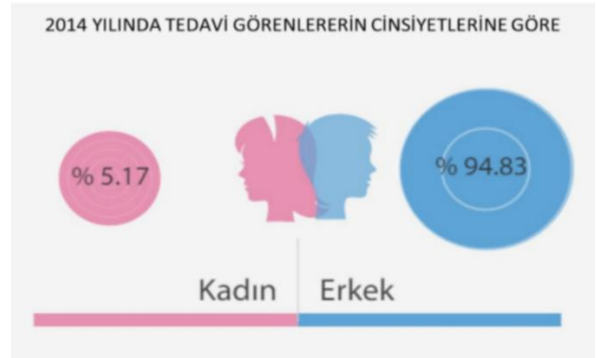
YATARAK TEDAVİ GÖREN HASTA SAYISI

Grafik 3.10 Yatarak Tedavi Gören Kişilerin Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

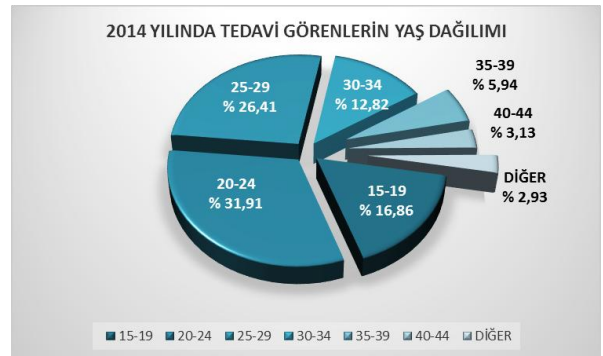
2014 yılında yatarak tedavi gören ve haklarında form doldurulan hasta sayısı 10.630’dur. (Grafik 3.10). 2014 yılında 233.892 hasta ayaktan tedavi görmüştür.

Grafik 3.11 Tedavi Gören Kişilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı (%)

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

2014 yılında yatarak tedavi görenlerin cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde; %94,83’ünün (10.080) erkek, %5,17’sinin (550) kadın olduğu anlaşılmaktadır. (Grafik 3.11).

Grafik 3.12 Tedavi Gören Kişilerin Yaşlarına Göre Dağılımı (%)

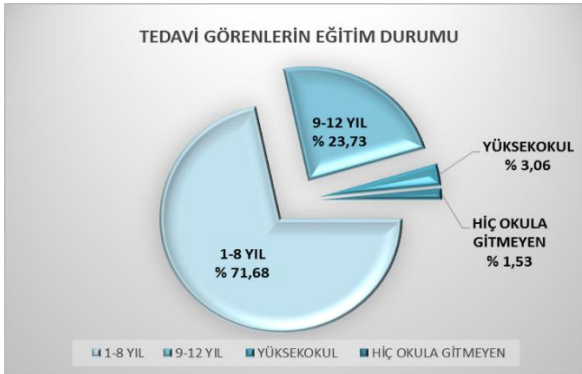
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

Tedavi olanların yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde; tedaviye başvuran hastaların 20-29 yaş grubu arasında yoğunlaştığı görülmektedir. 20-29 yaş grubundaki hastaların toplam hastalara oranı %58,32'dir. (Grafik 3.12).

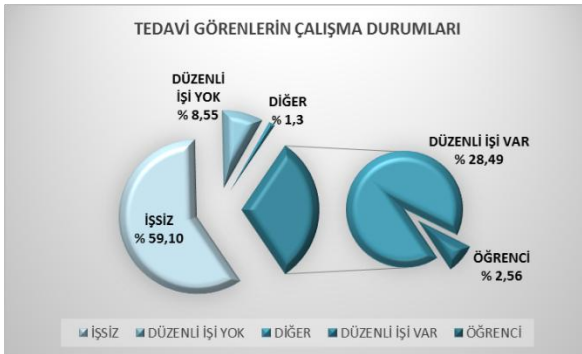

Grafik 3.13 Tedavi Gören Kişilerin Tedaviye Sevk Şekline Göre Dağılımı (%)
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

2014 yılında yatarak tedavi gören 10.630 kişiden %66,67'sinin kendi isteği ile tedaviye başvurduğu anlaşılmaktadır. (Grafik 3.13).

Grafik 3.14 Tedavi Gören Kişilerin Eğitim Durumlarının Dağılımı (%)
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

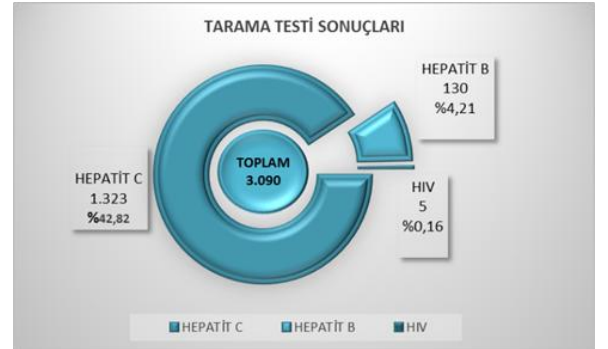
Grafik 3.15 Tedavi Gören Kişilerin Çalışma Durumlarının Dağılımı (%)
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

Grafik 3.16 Tedavi Gören Kişilerin Kullandıkları Esas Madde Türlerine Göre Dağılımı (%)
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

2014 yılında yatarak tedavi olan hastaların %70,33'ünün (7.476) başta eroin olmak üzere opiyat kullandığı anlaşılmaktadır. (Grafik 3.16).

2014 yılında bağımlılık tedavi merkezlerinde yatarak tedavi gören 10.630 hastadan damar yoluyla uyuşturucu madde kullanan 3.119 kişiden 3.090 kişiye HIV ve viral hepatitler için tarama testi uygulanmıştır.

Grafik 3.17 Tedavi Gören Kişilerden Damar Yoluyla Uyuşturucu Kullananlara Uygulanan Tarama Testi Sonuçlarının Dağılımı
Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2015.

Sonuçlar incelendiğinde; Hepatit C için test edilen 3.090 kişiden 1.323'ünde (%42,82), Hepatit B için test edilen 3.090 kişiden 130'unda (%4,21), HIV için test edilen 3.090 kişiden 5'inde (%0,16) pozitif sonuç tespit edilmiştir. (Tablo 3.17)

4. BÖLÜM

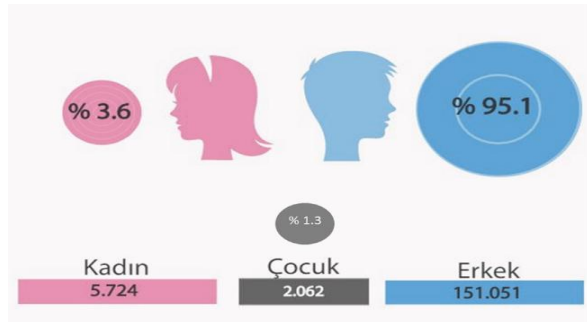
CEZA, İNFAZ VE DENETİMLİ SERBESTLİK

İnsanlığın varoluşundan bugüne kadar, suç ve cezaların bölgesel hatta yerel düzeyde farklılık gösterdiği bilinmekle birlikte; her suçun bir cezası olduğu gerçeği tarihin hiçbir döneminde değişmemiştir.

Ülkemizde mevzuatla tanımlanan suçların cezası; ırk, dil, din, mezhep, inanç, köken, siyasi veya ekonomik güç veya toplumsal konumlar yönünden ayırım yapılmaksızın ve kimseye ayrıcalık tanınmadan uygulanır.

4.1. Ulusal Profil

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü verilerine göre Türkiye genelinde 2014 yılı itibariyle 355 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Bu kurumlarda bulunan toplam hükümlü ve tutuklu sayısı 158.837'dir.

Grafik 4.1 Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunanların Dağılımı
Kaynak: Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 2015.

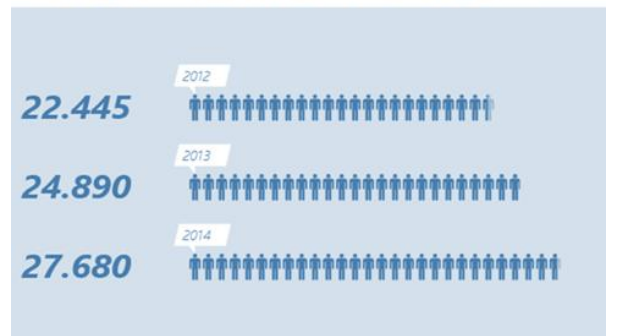
Ceza infaz kurumlarında 2014 yılında bulunan hükümlü ve tutukluların %95,1'i erkek (151.051), %3,6'sı (5.724) kadın ve %1,3'ü (2.062) ise çocuktur.

GENEL SUÇLAR

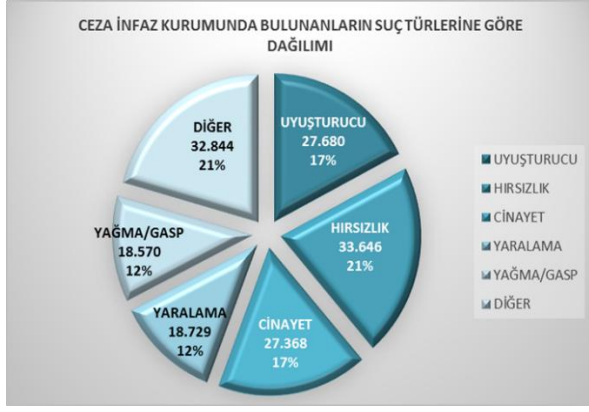
Grafik 4.2 Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunanların Yıllara Göre Dağılımı
Kaynak: Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 2015.

UYUŞTURUCU BAĞLANTILI SUÇLAR

Grafik 4.3 Ceza İnfaz Kurumlarında Uyuşturucu Bağlantılı Olarak Bulunanların Yıllara Göre Dağılımı
Kaynak: Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 2015.

İstatistiki verilere göre, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayılarında büyük bir artış olduğu gözlenmektedir. (Grafik 4.2), (Grafik 4.3).

Grafik 4.4 2014 Yılı Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunanların Suç Gruplarına Göre Dağılımı

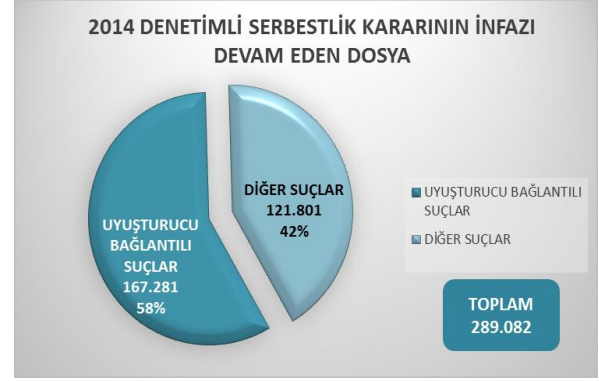
Kaynak: Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 2015.

4.2. Denetimli Serbestlik

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 191'inci maddesinde; “kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak” bir suç olarak belirlenmiştir. Ancak uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişinin aslında tedaviye ihtiyaç duyan bir kişi olduğu bilinmektedir. Bu nedenle aynı kanun maddesinde cezaevine alternatif olarak bir düzenleme bulunmaktadır.

Bu düzenleme, kişinin öncelikle tedavi edilmesini ve tekrar uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaktan korunmasını sağlamaya yönelik olarak hakkında **denetimli serbestlik tedbirinin uygulanmasını** öngörmektedir. Kişinin tedavi olmayı kabul etmesi ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranması halinde, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçundan hakkında cezaya hükmolünmayacaktır.

Türkiye genelinde 2014 yılı itibarıyla denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından 289.082 şüpheli, sanık ve hükümlü hakkında verilen denetimli serbestlik kararının infazına devam edilmektedir. Uyuşturucu bağlantılı suçlardan dolayı ise denetimli serbestlik kararına ait dosya sayısı 167.281'dir.

Grafik 4.5 2014 Yılı Denetimli Serbestlik Kararının İnfazı Devam Eden Dosyaların Dağılımı

Uyuşturucu madde bağlantılı suçlara ilişkin denetimli serbestlik sayısı, toplam denetimli serbestlik sayısının %57,87'sini oluşturmaktadır.

5. BÖLÜM

NARKO-TERÖR

Uyuşturucu, tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de tehdit eden en önemli sorunlardan biridir. Gerek günümüz gençliği gerekse gelecek nesiller için taşıdığı risk ve tehlike, sorunun boyutlarını net olarak göstermektedir.

Uyuşturucu suçlarının, terör örgütlerinin en önemli finans kaynağı olduğu yönündeki tespitler ise Ülkemizin mücadelesini sürdürdüğü bu iki insanlık suçunun bağlantısını ortaya koymaktadır.

Uluslararası yayınlarda; *yılda yaklaşık 1,6 trilyon ABD Dolar'ı kara paranın dünya genelinde amlandığı ve bu miktarın 320 milyar ABD Dolar'ının uyuşturucu kaçakçılığından elde edilmekte olduğu* raporlanmaktadır. (UNODC ve IMF, 2012).

Avrupa uyuşturucu pazarının 2013 yılındaki değeri 24 milyar Avro olarak tahmin edilmiştir. (EMCDDA, EUROPOL).

NATO'nun 2007 tarihli Takviyeli Ekonomik Komite Toplantısı raporunda; *“yasadışı narkotik endüstrisinin PKK/KCK'nın en karlı kriminal faaliyeti olduğu, Pakistan'daki uyuşturucunun ham üretiminden, Irak'ta damıtılmasına, sokaklarda pazarlanmasından, uyuşturucunun Avrupa'da vergilendirilmesine kadar, PKK/KCK örgütünün narkotik ticaretinin her safhasında yer aldığı”* ifade edilmiştir.

EUROPOL'ün 2013 Terörizmin Durumu ve Trend Raporu'nda; *Türk soruşturma raporlarının PKK/KCK'nın, terörist faaliyetlerini finanse etmek amacıyla uyuşturucu kaçakçılığına dahil olduğunu gösterdiği, PKK/KCK'nın Türkiye sınırını geçen uyuşturucu tacirlerinden aldığı*

vergiler aracılığıyla para topladığı, uyuşturucunun nakliyatı, AB' ne ulaştırılması, AB' de dağıtımı ve satışının her aşamasında kardan pay aldığı, buna karşılık olarak uyuşturucu tacirlerine genellikle PKK'dan koruma ve anlaşmazlıklar için arabulucuk teklif edildiği bilgilerine yer verilmiştir.

PKK terör örgütü; İran, Afganistan ve Pakistan'dan elde edilen işlenmemiş morfinle Kuzey Irak'ta bulunan kamplarındaki imalathanelerinde eroin imalatı yapmaktadır. Bununla birlikte İran ve Irak sınırındaki köylerden kilo başına eroin imalatından pay aldığı yakalanan şüpheli ifadelerinden anlaşılmıştır.

Sınır komşumuz olan ülkelerde PKK kontrolü altında bulunan bölgelerdeki uyuşturucu transferlerinden vergi adı altında aldığı para ve uyuşturucu kaçakçılarından elde ettiği gelir, örgüt için önemli miktarda bir finans kaynağını oluşturmaktadır. Bunların yanısıra terör örgütünün Irak ve İran'dan Avrupa'ya yapılan uyuşturucu sevkiyatında da önemli bir rolü vardır.

PKK Terör örgütü elemanlarının Avrupa uyuşturucu pazarı üzerinde önemli rolleri vardır. Avrupa uyuşturucu pazarının %80'inin PKK'nın kontrolü altında olduğu farklı zamanlarda yayımlanan uluslararası raporlarda belirtilmiştir. (Interpol, EMCDDA).

PKK Terör örgütünün uyuşturucu kaçakçılığının her aşamasında rol alarak yılda yaklaşık olarak 1,5 milyar ABD Dolar'ı gelir elde ettiği değerlendirilmektedir.

2014 yılında Diyarbakır kırsalında PKK/KCK terör örgütüne yönelik yürütülen operasyonda; örgüt elemanları tarafından açılan ateş neticesinde bir güvenlik görevlisi yaralanmıştır. Terör örgütü tarafından barınma amaçlı kullanılan mağarada yapılan aramada ise 4 ton 700 kg toz esrar ele geçirilmiştir.